

Processkrift B

Om præjudiciel forelæggelse

Til

Østre Landsret, 14. afdeling

I sagsnr. BS-27824/2020-OLR:

1. [REDACTED]
  2. [REDACTED]
  3. [REDACTED]
  4. [REDACTED]
  5. [REDACTED]
  6. [REDACTED]
  7. [REDACTED]
  8. [REDACTED]
  9. [REDACTED]
  10. [REDACTED]
  11. [REDACTED]
- og
12. [REDACTED]

(alle ved advokat Eddie Omar Rosenberg Khawaja)

mod

Indenrigs- og Boligministeriet

(advokat Peter Biering)

1. BAGGRUND

Østre Landsret har ved retsbog af 26. april 2022 fastsat frist for sagens parter til afsluttende bemærkninger vedrørende spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen.

Sagsøgerne har ved processkrift 3 af 17. maj 2022 fastholdt anmodningen om præjudiciel forelæggelse og formuleret seks spørgsmål, som man ønsker forelagt for EU-Domstolen. Institut for Menneskerettigheder har støttet anmodningen ved biinterventionsindlæg II af 16. maj 2022. Det samme har advokat Jytte Lindgård i processkrift C af 23. maj 2022.

Indenrigs- og Boligministeriet fastholder sin protest mod sagsøgernes anmodning om præjudiciel forelæggelse og henholder sig til sine bemærkninger i afsnit 4.2 i svarskrift af 1. september 2020, afsnit 6 i duplik af 4. januar 2021, brev af 10. januar 2022 samt meddelelse af 7. marts 2022 på retssagsportalen med følgende tilføjelser.

2. PRÆJUDICIEL FORELÆGGELSE ER IKKE NØDVENDIG

Indenrigs- og Boligministeriet er enig med sagsøgerne i, at det følger af EUF-traktatens artikel 267, at Østre Landsret som førsteinstans ikke er forpligtet til at forelægge præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen.

Det er således den fakultative forelæggelsesadgang i artikel 267, andet afsnit, der er relevant i den foreliggende sag.

Dette indebærer, at Østre Landsret må foretage en vurdering af, om præjudiciel forelæggelse er *nødvendig* for at afklare en *rimelig tvivl* om fortolkningen af det etniske ligebehandlingsdirektiv¹, der har *relevans* for afgørelsen i den foreliggende sag.

Ministeriet mener ikke, at sagsøgernes anmodning om præjudiciel forelæggelse opfylder de betingelser, jf. straks nedenfor.

Hvis Østre Landsret alligevel måtte beslutte, at der skal ske præjudiciel forelæggelse, forbeholder Indenrigs- og Boligministeriet sig at komme med konkrete bemærkninger til formuleringen af spørgsmål til EU-Domstolen inden for de temaer, som landsretten vil forelægge.

---

¹ Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race og etnisk oprindelse.

2.1 Om baggrunden for anmodningen om præjudiciel forelæggelse

Som Indenrigs- og Boligministeriet forstår processkrift 3 af 17. maj 2022, har sagsøgerne navnlig angivet tre begrundelser for deres anmodning om præjudiciel forelæggelse.

- For det første, at der er tvivl om, hvorvidt det er en forudsætning for konstateringen af *direkte* forskelsbehandling, at det kan fastslås, at en *bestemt etnisk oprindelse* stilles ringere.
- For det andet, at der er tvivl om, hvorvidt det er en forudsætning for konstateringen af *indirekte* forskelsbehandling, at det kan fastslås, at en *bestemt etnisk oprindelse* stilles ringere.
- For det tredje, at det er uafklaret i EU-Domstolens retspraksis, om direkte forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse kan *retfærdiggøres*.

Indenrigs- og Boligministeriet har ikke gjort det første og tredje punkt gældende i den foreliggende sag og mener allerede af den grund, at præjudiciel forelæggelse af disse temaer er udelukket.

Ministeriet mener heller ikke, at de tre forhold giver anledning til rimelig tvivl i sagen, der kan begrunde præjudiciel forelæggelse, jf. afsnit 2.1.1-2.1.2, straks nedenfor.

2.1.1 *Konstateringen af en bestemt etnisk oprindelse*

For så vidt angår de første to begrundelser i sagsøgernes processkrift 3, har sagsøgerne anført, at der er tvivl om, hvorvidt det er en forudsætning for konstateringen af forskelsbehandling – både direkte og indirekte – at det kan fastslås, at en *bestemt etnisk oprindelse* stilles ringere.

Indenrigs- og Boligministeriet er ikke enig og mener, at det er afgørende at sondre mellem direkte og indirekte forskelsbehandling.

2.1.1.1 *Direkte forskelsbehandling*

Der er efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse ingen tvivl om, at det ikke er et krav for konstateringen af direkte forskelsbehandling i den foreliggende sag, at det kan påvises, at en bestemt etnisk gruppe stilles ringere.

Af den grund har ministeriet ikke gjort det gældende i sagen til støtte for anbringendet om direkte forskelsbehandling, hvilket fremgår klart af ministeriets svarskrift af 1. september 2020, f.eks. afsnit 4.3, der indeholder en sammenfatning af ministeriets anbringender.

At det ikke er et krav for konstateringen af direkte forskelsbehandling i den foreliggende sag, fremgår direkte af ordlyden til lov om etnisk ligebehandling² og det etniske ligebehandlingsdirektiv, hvor formuleringen ”*vil stille personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse ringere end andre personer/særlig ufordelagtigt*” kun optræder i lovens § 3, stk. 3, og direktivets artikel 2, stk. 2, litra b, der handler om indirekte forskelsbehandling.

Det følger desuden af retspraksis fra EU-Domstolen, som ikke giver anledning til tvivl.

Ministeriet forstår sagsøgernes argumentation sådan, at man mener, at EU-Domstolen i dommen Jyske Finans af 6. april 2017, C-668/15, EU:C:2017:153, for første gang har anvendt et kriterium om, at bl.a. direkte forskelsbehandling skal være forbundet til en bestemt etnisk oprindelse, hvilket er en fravigelse fra tidligere retspraksis, jf. f.eks. dommen CHEZ af 16. juli 2015, C-83/14, EU:C:2015:480.

Indenrigs- og Boligministeriet er ikke enig.

I Jyske Finans-sagen havde Vestre Landsret forelagt EU-Domstolen tre spørgsmål. Det første handlede om, hvorvidt dét, at klageren var blevet påkrævet at fremvise supplerende legitimation, fordi hans kørekort angav, at han var født i et tredjeland, udgjorde direkte forskelsbehandling. De to øvrige spørgsmål handlede om, hvorvidt den beskrevne praksis udgjorde indirekte forskelsbehandling.

Hvad angår spørgsmålet om direkte forskelsbehandling, foretog EU-Domstolen i præmis 16-25 en vurdering af, om der var en direkte og uløselig forbindelse mellem sagsøgerens fødeland og hans eventuelle etniske oprindelse. Derigennem kunne EU-Domstolen fastslå, om man fra kreditinstituttets side havde *lagt vægt på* etnisk oprindelse, som netop er dét, der er udslagsgivende for, om der er tale om direkte forskelsbehandling.

I denne – abstrakte og begrebsmæssige – vurdering henviste EU-Domstolen til CHEZ-dommens præmis 46, som EU-Domstolen anvendte direkte i sin konklusion om, at der ikke var tale om direkte forskelsbehandling, jf. præmis 17-20 i Jyske Finans-dommen.

EU-Domstolen har altså ikke fraveget sin kurs fra CHEZ-dommen, men tværtimod videreført og præciseret den. Det bemærkes også, at CHEZ-dommen blev afsagt af 13 dommere i EU-Domstolens Store Afdeling, mens Jyske Finans-dommen blev afgjort af fem dommere i EU-Domstolens Første Afdeling.

---

² Seneste lovbekendtgørelse er lovbekendtgørelse nr. 438 af 16. maj 2012.

Det er rigtigt – som sagsøgerne har anført – at man i den danske sprogudgave af Jyske Finans-dommen i præmis 16 og 20³ bruger ordet ”bestemt” i forhold til vurderingen af direkte forskelsbehandling. Efter ministeriets opfattelse hænger det dog sammen med, at sagen kun handlede om én klager med ét specifikt fødeland og én eventuel etnicitet.

Uanset hvad, fremgår det klart af dommens præmis 16-25, at det ikke indgik i EU-Domstolens vurdering, om klageren kunne påvise, at hans fødeland var forbundet til én bestemt etnisk oprindelse. EU-Domstolen fandt jo netop, at der – helt generelt – ikke var en direkte og uløselig forbindelse mellem begreberne ”fødeland” og ”etnisk oprindelse”, jf. dommens præmis 20.

Denne konklusion er ifølge Indenrigs- og Boligministeriet afgørende for spørgsmålet i den foreliggende sag om, hvorvidt almenboliglovens § 61 a, stk. 2 – og kriteriet ”indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande” – er forbundet til begrebet ”etnisk oprindelse”.

Her skal Østre Landsret foretage en vurdering efter helt samme fremgangsmåde, som EU-Domstolen gjorde i Jyske Finans-dommen, blot hvor ”fødeland” er udskiftet med ”forældres fødeland” eller ”forældres statsborgerskab”, som netop er de afgørende kriterier for, om en person tilhører kategorien ”indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande” i almenboliglovens § 61 a, stk. 2.

Det er en vurdering, som Østre Landsret uden vanskeligheder kan foretage selv. Der henvises i den forbindelse til afsnit 4.2.2 i ministeriets svarskrift.

2.1.1.2 Indirekte forskelsbehandling

Hvad angår indirekte forskelsbehandling, mener Indenrigs- og Boligministeriet, at det ligger helt klart, at det er en betingelse, at det kan fastslås, at en bestemt etnisk oprindelses stilles ringere.

Sagsøgerne har til støtte for deres forelæggelsesbegæring anført, at Jyske Finans-dommen er første eksempel på, at EU-Domstolen har stillet denne betingelse. Det er ministeriet ikke enig i.

I CHEZ-dommen udtalte EU-Domstolen således – i besvarelsen af det forelagte spørgsmål 7 – at betingelsen i det etniske ligebehandlingsdirektivs artikel 2, stk. 2, litra b, om ”særlig ufordelagtigt” skal forstås sådan, ”at den betyder, at det navnlig er personer af en bestemt etnisk oprindelse, som stilles i en ufordelagtig situation som følge af den omhandlede foranstaltning.”, jf. præmis 100.

---

³ Sagsøgerne har også henvist til dommens præmis 33, som dog handler om indirekte forskelsbehandling.

Denne præmis er sidenhen gentaget i f.eks. dommen Heiko Jonny Maniero af 15. november 2018, C-457/17, EU:C:2018:91, præmis 47 og 48, hvor EU-Domstolen desuden præciserede følgende:

”Dette udtryk finder således kun anvendelse, hvis den foranstaltning, der hævdes at udgøre forskelsbehandling, fører til, at en særlig etnisk gruppe stilles i en ufordelagtig situation. Undersøgelsen af, om der foreligger ufordelagtig behandling, skal desuden ske specifikt og konkret i lyset af den pågældende gunstige behandling og ikke generelt og abstrakt (dom af 6.4.2017, Jyske Finans, C-668/15, EU:C:2017:278, præmis 31 og 32).” (understreget her)

Ministeriet mener, at EU-Domstolens behandling af spørgsmålet, herunder i Jyske Finans-dommen er meget klar, hvilket bedst illustreres af følgende præmisser i dommen:

”31. Endvidere bemærkes, således som anført i denne doms præmis 27, at begrebet »indirekte forskelsbehandling« som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2000/43 alene finder anvendelse, såfremt den angiveligt diskriminerende foranstaltning stiller personer af en bestemt etnisk oprindelse særligt ufordelagtigt.

32. Undersøgelsen af, om der foreligger ufordelagtig behandling, skal, således som generaladvokaten har anført i punkt 64 i forslaget til afgørelse, ske specifikt og konkret i lyset af den pågældende gunstige behandling og ikke generelt og abstrakt.

33. Det følger heraf, at argumentet om, at anvendelsen af det i hovedsagen omhandlede neutrale kriterium fødeland med større sandsynlighed generelt vil berøre personer af »en bestemt etnisk oprindelse« i forhold til »andre personer«, ikke kan tiltrædes.” (understreget her)

Der er ingen sproglig forskel i den engelske sprogudgave, hvor præmis 31 har følgende ordlyd:

”31. Nonetheless, as observed in paragraph 27 above, the concept of ‘indirect discrimination’ within the meaning of Article 2(2)(b) of Directive 2000/43 is applicable only if the allegedly discriminatory measure has the effect of placing a person of a particular ethnic origin at a disadvantage.” (understreget her)

Heller ikke i forhold til den franske og tyske sprogudgave er der nogen forskel.

Som anført i afsnit 4.2.3.1 i ministeriets svarskrift, henviser de fremhævede præmisser i Jyske Finans-dommen til Generaladvokat Wahls forslag til afgørelse i sagen, hvor Generaladvokaten udførligt tager

stilling til dét spørgsmål, som sagsøgerne ønsker forelagt, heriblandt forskellen i de enkelte sprogudgaver af direktivet:

”61. Selv om det for argumentationens skyld antages, at Kongeriget Danmark har ret i, at personer, der ikke er født i denne medlemsstat, almindeligvis ikke er af »etnisk dansk oprindelse«, er dette ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at der foreligger indirekte forskelsbehandling i henhold til artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2000/43. Indirekte forskelsbehandling i henhold til denne bestemmelse kræver nemlig, at den angivelige forskelsbehandling bevirker, at en bestemt etnisk oprindelse stilles ufordelagtigt. Sagt på en anden måde kræver anvendelsen af denne bestemmelse, at der identificeres en bestemt etnisk oprindelse (eller oprindelser, såfremt en praksis berører flere forskellige etniske fællesskaber), som er omfattet af beskyttelsen i henhold til dette direktiv, og som er blevet behandlet ufordelagtigt. I modsætning til Kongeriget Danmarks opfattelse, der er gengivet ovenfor i punkt 58, kan denne bestemmelse ikke forstås således, at den yder (en negativ) beskyttelse mod foranstaltninger, der angiveligt stiller en given etnisk oprindelse fordelagtigt, uden samtidig at identificere en bestemt etnisk oprindelse, der stilles ufordelagtigt. Selv om den engelske og den tyske ordlyd af artikel 2, stk. 2, litra b), i direktiv 2000/43 ikke kan siges at være fyldestgørende i denne henseende, anvender andre officielle sprogversioner mere præcise udtryk, der afklarer bestemmelsens mening (21) og har støtte i direktivets formål og generelle struktur (22). Dette formål er i overensstemmelse med 17. betragtning dertil »at forebygge eller opveje ulemper for en gruppe af personer af en bestemt race eller etnisk oprindelse« (min fremhævelse). Det ville stride mod den generelle struktur i direktiv 2000/43 blot at anvende dettes artikel 2, stk. 2, litra b), abstrakt, henset til, at alle mennesker har hver deres etniske oprindelse – om end de muligvis endnu har til gode at afdække denne.» (understreget her)

2.1.2 Retfærdiggørelsen af direkte forskelsbehandling

2.1.2.1 Ikke gjort gældende i sagen

For så vidt angår sagsøgerens tredje begrundelse mener Indenrigs- og Boligministeriet, at det ligger helt fast, at direkte forskelsbehandling på baggrund af race eller etnisk oprindelse ikke kan retfærdiggøres ved varetagelsen af saglige formål, undtagen i visse særligt opregnede tilfælde.⁴

---

⁴ Det gælder artikel 4 i det etniske ligebehandlingsdirektiv (om erhvervsmæssige krav), der er implementeret i dansk ret i § 6, stk. 2, i lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, jf. senest lovbekendtgørelse nr. 1001 af 24. august 2017, og artikel 5 i direktivet (om positiv forskelsbehandling) der er implementeret i § 4 i lov om etnisk ligebehandling.

Indenrigs- og Boligministeriet har derfor ikke gjort gældende, at det skulle kunne retfærdiggøres, hvis Østre Landsret måtte finde, at der foreligger direkte forskelsbehandling, jf. f.eks. afsnit 4.3 i ministeriets svarskrift, der indeholder en sammenfatning af ministeriets anbringender.

Det må derfor bero på en misforståelse, når sagsøgerne og Institut for Menneskerettigheder begge har anført, at det er et synspunkt, som ministeriet har fremsat.

2.1.2.2 EU-Domstolens retspraksis giver ikke anledning til tvivl

At direkte forskelsbehandling på baggrund af race og etnicitet ikke kan retfærdiggøres, følger af ordlyden af § 3, stk. 2 og 3, i lov om etnisk ligebehandling og af artikel 2, stk. 2, litra a og b, i det etniske ligebehandlingsdirektiv.

Det fremgår derudover udtrykkeligt af f.eks. de specielle bemærkninger til § 3, stk. 2, i lov om etnisk ligebehandling, hvor der står:

”Det er i modsætning til indirekte forskelsbehandling ikke muligt at begrunde direkte forskelsbehandling med varetagelsen af saglige hensyn. Der foreligger således direkte forskelsbehandling, uanset om den stedfundne forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse har fundet sted med henblik på varetagelsen af i øvrigt saglige hensyn.” (understreget her)

Det samme fremgår af afsnit 6.2 i betænkning nr. 1422 (2002) om gennemførelsen i dansk ret af direktivet om etnisk ligebehandling, hvor direktivets bestemmelser er gennemgået. Her står der om reglen om direkte forskelsbehandling i direktivets artikel 2, stk. 1:

”Direkte forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse kan – i modsætning til indirekte forskelsbehandling – ikke retfærdiggøres med varetagelse af et sagligt formål, jf. dog nedenfor om artikel 4.” (understreget her)

Indenrigs- og Boligministeriet mener ikke, at sagsøgerne har ret i, at EU-Domstolen i præmis 81-83 i CHEZ-dommen har lagt til grund (eller antydnet), at direkte forskelsbehandling kan retfærdiggøres.

I de præmisser, som sagsøgerne har citeret (præmis 81-83) i processkrift 3 af 17. maj 2022, udtalte EU-Domstolen således blot, at det tilkommer de nationale domstole at foretage den konkrete vurdering af, om de foranstaltninger, som selskabet CHEZ RB i den pågældende sag havde iværksat i visse bydele i Bulgarien, udgjorde direkte eller indirekte forskelsbehandling over for bulgarske statsborgere af romaoprindelse.

EU-Domstolen fastslog i den forbindelse, i præmis 81-83, en række omstændigheder, som de nationale domstole kunne inddrage i den vurdering, men tog ikke stilling til, om der var tale om direkte eller indirekte forskelsbehandling, endsiges om en sådan forskelsbehandling kunne begrundes.

2.2 De konkrete spørgsmål

I lyset af de ovenstående bemærkninger redegøres der i det følgende for Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger til de konkrete spørgsmål, som sagsøgerne (afsnit 2.2.1), Institut for Menneskerettigheder (afsnit 2.2.2) og advokat Jytte Lindgård (afsnit 2.2.3) har anført, at de ønsker forelagt EU-Domstolen.

2.2.1 Sagsøgernes spørgsmål

For så vidt angår sagsøgernes spørgsmål 1 henvises der til bemærkningerne i afsnit 2.1.1, ovenfor, til støtte for, at det er unødvendigt at forelægge spørgsmålet. Det ligger således klart, at det er en betingelse for at konstatere indirekte – men ikke direkte – forskelsbehandling, at det kan påvises, at en bestemt etnisk gruppe stilles ringere. Det er af samme grund ikke noget, som ministeriet har gjort gældende til støtte for, at der ikke foreligger direkte forskelsbehandling.

Med spørgsmål 2 ses sagsøgerne reelt at bede EU-Domstolen om at foretage en del af den subsumption, som det påhviler Østre Landsret at lave i forhold til spørgsmålet om direkte forskelsbehandling, nemlig om begrebet ”indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande” i almenboliglovens § 61 a, stk. 2 – der bedømmes ud fra en persons forældres fødested og statsborgerskab – er direkte og uløseligt forbundet med ”etnisk oprindelse”, som det optræder i det etniske ligebehandlingsdirektiv.

Der henvises til bemærkningerne i afsnit 2.1.1, ovenfor, til støtte for, at den pågældende vurdering ikke er forbundet med nogen rimelig fortolkningstvivel, men alene er et spørgsmål om retsanvendelse, og spørgsmålet bør af den grund ikke stilles.

Det bemærkes desuden, at sagsøgerne selv har anført, at spørgsmålet kun er relevant, hvis spørgsmål 1 kan besvares bekræftende.

For så vidt angår spørgsmål 3 bemærkes det først og fremmest, at det utvivlsomt er relevant for vurderingen af, om der i den foreliggende sag er tale om direkte forskelsbehandling, om sagsøgerne kan siges at være blevet behandlet ringere. Det fremgår direkte af ordlyden af § 3, stk. 2, i lov om etnisk ligebehandling og i artikel 2, stk. 2, litra a, i det etniske ligebehandlingsdirektiv, og er ikke noget, som Østre Landsret behøver forelægge EU-Domstolen.

Om beboerne i Mjølnerparken så rent faktisk er blevet behandlet ringere, fordi de bor til leje i et alment boligområde, som er pålagt at udarbejde og følge en udviklingsplan i medfør af almenboliglovens § 168 a, stk. 2, jf. § 61 a, stk. 2, er en del af den subsumption, som Østre Landsret skal foretage. Som anført i afsnit 4.2.2.1 i ministeriets svarskrift, er det beskrevet nærmere i f.eks. de specielle bemærkninger til § 3, stk. 2, i lov om etnisk ligebehandling, hvordan vurderingen kan foretages.

For så vidt angår spørgsmål 4 henvises der til bemærkningerne i afsnit 2.1.1, ovenfor, til støtte for, at det er unødvendigt at forelægge EU-Domstolen spørgsmålet. Vurderingen af, om der foreligger direkte forskelsbehandling, angår således, om kategorien ”indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande” i almenboliglovens § 61 a, stk. 2, er direkte og uløseligt forbundet med begrebet ”etnisk oprindelse”, som det optræder i lov om etnisk ligebehandling og det etniske ligebehandlingsdirektiv.

Med spørgsmål 5 ses sagsøgerne reelt at bede EU-Domstolen om at foretage en del af den subsumption, som det påhviler Østre Landsret at lave, nemlig om almenboliglovens § 61 a, stk. 2, jf. § 168 a, stk. 2, stiller beboere i visse almenboligområder (f.eks. Mjølnerparken) ringere end beboere i andre almenboligområder, og om det har betydning for vurderingen, at der tilbydes genhusning i samme boligområde.

Som anført ovenfor er det beskrevet nærmere i f.eks. de specielle bemærkninger til § 3, stk. 2, i lov om etnisk ligebehandling, hvordan vurderingen kan foretages.

For så vidt angår spørgsmål 6 henvises der til bemærkningerne i afsnit 2.1.2, ovenfor, til støtte for, at spørgsmålet er unødvendigt at forelægge EU-Domstolen. Det ligger således klart, at direkte forskelsbehandling på grundlag af race og etnisk oprindelse ikke kan begrundes, og det er derfor heller ikke noget, som Indenrigs- og Boligministeriet har gjort gældende i sagen.

2.2.2   *Institut for Menneskerettigheders spørgsmål*

Institut for Menneskerettigheder har i deres biinterventionsindlæg II angivet seks spørgsmål, som de mener bør forelægges EU-Domstolen. De seks spørgsmål er stort set identiske med sagsøgernes spørgsmål, om end de er formuleret og nummereret anderledes.

Indenrigs- og Boligministeriet har følgende bemærkninger til spørgsmålene:

Spørgsmål 1 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 2.

Spørgsmål 2 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 3.

Spørgsmål 3 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 4.

Spørgsmål 4 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 5.

Spørgsmål 5 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 6.

Med spørgsmål 6 beder Institut for Menneskerettigheder reelt EU-Domstolen om at foretage den konkrete subsumption i sagen for så vidt angår, om sagsøgerne har været udsat for indirekte forskelsbehandling. Som det fremgår af afsnit 4.2.3 i Indenrigs- og Boligministeriets svarskrift, er det ikke forbundet med tvivl – endsige rimelig tvivl – hvordan bedømmelsen af, om sagsøgerne har været udsat for indirekte forskelsbehandling, skal foretages. Der er således tale om retsanvendelse, som bør foretages af Østre Landsret, og spørgsmålet bør allerede af den grund afvises.

Det bemærkes i den forbindelse, at sagsøgerne ikke selv har gjort gældende, at spørgsmålet om indirekte forskelsbehandling er noget, som bør forelægges EU-Domstolen, jf. afsnit 2.1, ovenfor.

2.2.3 Advokat Jytte Lindgårds spørgsmål

Advokat Jytte Lindgård har i processkrift C af 23. maj 2022 i retssagerne om Ringparken i Slagelse (sagsnr. BS-26702/2020-OLR, BS-26704/2020-OLR, BS-26705/2020-OLR og BS-26706/2020-OLR), der behandles i forbindelse med den foreliggende sag for så vidt angår spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse, angivet otte spørgsmål, som hun på vegne af sine klienter mener bør forelægges EU-Domstolen.

De otte spørgsmål er stort set identiske med sagsøgernes spørgsmål, om end de er formuleret og nummereret anderledes. Indenrigs- og Boligministeriet har følgende bemærkninger til spørgsmålene:

Spørgsmål 1 er identisk med sagsøgernes spørgsmål 1.

Spørgsmål 2 er identisk med sagsøgernes spørgsmål 2.

Spørgsmål 3 er identisk med sagsøgernes spørgsmål 3.

Med spørgsmål 4 ønsker advokat Jytte Lindgård, at EU-Domstolen skal tage stilling til, hvilken betydning det har for spørgsmålet om direkte forskelsbehandling, at udlændinge, der er født i et vestligt land, behandles ringere end beboere i andre boligområder.

Indenrigs- og Boligministeriet mener, at spørgsmålet er dækket af sagsøgernes spørgsmål 2 og 3, idet det netop er en persons forældres fødeland og statsborgerskab, der er afgørende for, at vedkommende hører under kategorien ”indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande” i almenboliglovens § 61 a, stk. 2. Der henvises af den grund til bemærkningerne i afsnit 2.2.1, ovenfor.

Spørgsmål 5 er identisk med sagsøgernes spørgsmål 4.

Spørgsmål 6 er identisk med sagsøgernes spørgsmål 5.

Spørgsmål 7 ses efter sit indhold at svare til sagsøgernes spørgsmål 6.

Spørgsmål 8 er identisk med Institut for Menneskerettigheders spørgsmål 6.

3. SAMBEHANDLING

Østre Landsret har ved retsbog af 26. april 2022 besluttet, at den foreliggende sag sambehandles med sagerne vedrørende Ringparken i Slagelse for så vidt angår spørgsmålet om præjudiciel forelæggelse, jf. retsplejelovens § 254, stk. 1.

Indenrigs- og Boligministeriet anmoder om, at sambehandlingen af den foreliggende sag og Ringparken-sagerne fortsætter under sagens videre behandling, også hvis Østre Landsret beslutter, at der ikke skal ske præjudiciel forelæggelse. Der henvises til bemærkningerne om sambehandling i ministeriets brev af 4. december 2020 og i duplik af 4. januar 2021.

København, den 13. juni 2022

Peter Biering

Partner, Advokat (H)